

LEOPOLDOV

4/2025

DNES

...pohyb na pódiu aj na ihrisku...

Leopoldovské hody 2025

návraty, hudba, spev, tanec, dobrá energia

Leopoldovské hody sa tradične spájajú s pripomenutím si cirkevného patróna sv. Ignáca z Loyoly, ale aj so širokou ponukou športových, kultúrnych a spoločenských podujatí a, samozrejme, tradičných púťových atrakcií. Hody odštartovali už v piatok 1. augusta – o 18. hodine ich otvoril na štadióne futbalový zápas medzi starými pánmi Leopoldova a Červeníka. Predsedníctvo klubu MTK túto príležitosť zároveň využilo aj na verejné poďakovanie svojmu dlhoročnému trénerovi Ivanovi Hegedúšovi, ktorý sa krátko pred svojím životným jubileom rozhodol ukončiť bohatú futbalovú aj trénerskú kariéru. O dve hodiny neskôr na námestí sa začal prvý z avizovaných koncertov – stovky návštevníkov prilákal koncert Lukáša Adamca s kapelou, ktorý odprezentoval svoju tvorbu, ale aj vlastnú interpretáciu našich či svetových hitov. Dobrú zábavu hodárov neprekazil ani hodový dážď – ten Lukáš využil aj na pošmýkanie sa na pódiu. Spolková záhrada večer hostila mladších na hodovej zábave, ktorú zorganizovali naši dobrovoľní hasiči.

Hodová sobota sa začala v športovom areáli. O 9. hodine sa rozprúdil tenisový hodový turnaj vo štvorhre a popoludní zohrali futbalové zápasy prípravka (U11) MTK s TJ Veľké Kostolany a mladší žiaci (U13) z tých istých klubov. O 16. hodine primátorka Terézia Kavuliaková s Milošom Jančárom v sobášnej sieni mestského úradu otvorili výstavu historických dokumentov, predmetov a fotografií Leopoldova s názvom Leopoldov – spomienky v obrazoch. „*Táto výstava je skutočným návratom v čas. Vďaka Milošovi Jančárovi sa dnes môžeme vrátiť späť do obdobia, keď sa naše mesto ešte len formovalo do podoby, akú poznáme dnes. Táto výstava nie je len súborom starých fotografií, listín, dokumentov či starožitných predmetov. Je to živé svedectvo o našej minulosti, o každodennom živote ľudí, ktorí tu žili pred nami – o ich radoostiach, zápasoch, práci i osudoch. Každý tu vystavený predmet má svoj príbeh. Tieto artefakty nie sú len spomienkami. Sú cenným zdrojom vedomostí o dejinách nášho mesta, o jeho kultúrnej identite i o ľuďoch, ktorí ho tvorili. Pripomínajú nám, že história nie je len súhrn dátumov a udalostí, ale predovšetkým ľudský príbeh – a tento príbeh pokračuje aj dnes, prostredníctvom nás,*“ povedala počas otvorenia výstavy primátorka. Technickú realizáciu a decentné a elegantné nadizajnovanie celej výstavy vrátane úprav a zväčšovania niektorých fotografií si zobrala na starosť Mária Kusá. Výstava vzbudila veľký záujem, pretože umožnila zadívať sa na staré fotografie, hľadať starých známych, konfrontovať spomienky so zachytenou realitou, premýšľať o obsahu starých dokumentov. Medzi exponátmi boli napríklad aj rôzne tehly z erdődýovskej tehelne, ktorá stála oproti Novopoldu, ale aj predmety, ktoré postupne odišli do zabudnutia. „*Bol som na otvorení výstavy, ale nepodarilo sa mi dostať sa ku všetkým panelom. Sám som sa ešte musel dva razy na výstavu vrátiť, aby som si ju mohol celú prezrieť,*“ prezradil nám jeden z návštevníkov. Prišli celé

rodiny a tí, čo výstavu videli, pritiahli na ňu ďalších. Aj preto ju vedenie mesta nechalo nainštalovanú dlhšie, ako pôvodne zamýšľalo.

Po otvorení výstavy program pokračoval v areáli MTK pohárovým zápasom Bestrent cup ObFZ Trnava (1. kolo) medzi MTK a FO ŠK Modranka. O 19. hodine odštartoval na námestí koncert S hudbou vesmírnou, ktorý k tancu inšpiroval aj mnohých návštevníkov, a s príjemnou i energickou tanečnou hudbou obohatenou o etnoprvky o 21. hodine Peter Bič Project, ktorý bol príjemnou bodkou za vydarenou hodovou sobotou na námestí, avšak v Spolkovej záhrade sa v tom čase rozbíhala hodová zábava, ktorú zorganizovala MTK.

Nedeľné hodové predpoludnie sa začalo slávnostnou svätou omšou v Kostole sv. Ignáca z Loyoly. Popoludní desiatky návštevníkov prišli na výstavu a o 16. hodine sa v Spolkovej záhrade začala regionálna prehliadka piesní a tancov, na ktorej naši folkloristi hostili priateľov z iných folklórnych súborov (venujeme sa jej na inom mieste). Po jej skončení ponúkal posledný hodový zážitok koncert Štefana Šteca s Fajtou na námestí. Hrdý, nadaný a obľúbený Rusín so svojou kapelou odprezentoval ich videnie hudby aj sveta, zožal veľký úspech roztancoval všetkých, čo cítia hudbu aj na svojom tele.

(jh)

Spomienka na vladyku Milana Šášika

J. E. Mons. Milana Šášika CM, mukačevského eparchiálneho biskupa, nemusíme predstavovať najmä staršej generácii Leopoldovčanov. Na 5. výročie smrti svojmu rodákovi v Lehote pri Nitre 27. júla odhalili pamätnú tabuľu. Fyzicky i myšlienkami na tomto akte boli aj Leopoldovčania, keďže naše mesto v roku 1976 bolo miestom kaplánskych začiatkov vladyku Milana.

Do Leopoldova nastúpil nečakane

ako 24-ročný kaplán hneď po vysviacke. Bol energický a nesmierne príjemný. Vedel ľudí odzbrojovať svojou dobrotou a skromnosťou, priniesol nevídanú sviežosť a veľmi rýchlo si získal srdcia ľudí všetkých vekových kategórií u nás i v Červeníku, ktorý bol vtedy filiálkou. Keď z našej farnosti odchádzal, uskutočňovali sa s ním hromadné rozlúčky, mnohí i plakali. *„Nezabudli sme, on a jeho služba boli pre väčšinu z nás nesmierne dôležitým až zásadným prvkom vo formovaní našej viery,“* Ako kaplán pokračoval v Preselanoch a Stupave a neskôr ako farský administrátor v Banskej Belej, Vysokej a Jacovciach, ale našu farnosť ďalej navštevoval.

Keďže sa zaujímal o východný obrad, stal sa birituálnym kňazom – mohol celebrovať aj vo východnom obrade. Po roku 1989 absolvoval vyššie štúdiá v Ríme, na Teresianum obhájil licenciát a v rokoch 1992 – 98 pracoval na Apoštolskej nunciatúre v Kyjeve. Okrem administratívnej práce počas víkendov cestoval mnoho kilometrov za pastoračiou všade tam, kde bol nedostatok kňazov, až napokon sa jeho farárskym pôsobiskom stalo zakarpatské mesto Perečín, kde ho navštívili aj leopoldovskí veriaci.

Pápež Ján Pavol II. Milana Šášika 12. novembra 2002 vymenoval za apoštolského administrátora *ad nutum Sanctae Sedis*, teda za dočasného administrátora Mukačevskej gréckokatolíckej eparchie a za titulárneho biskupa bononského. Nasledujúci pápež Benedikt XVI. ho 17. marca 2010 povýšil na riadneho eparchiálneho biskupa Mukačavskej eparchie. Po biskupskej konsekrácii a príchode na Slovensko jeho prvé kroky viedli do Leopoldova, kde už ako biskup odsľúžil prvú omšu v Kostole sv. Ignáca z Loyoly. A ešte veľa ráz sa počas svojej cesty z Ukrajiny do svojho rodiska zastavil práve v našej farnosti. V roku 2010 spoločne s biskupom D. Tóthom slávili svätú omšu a za prítomnosti veriacich navštívili mestský, bývalý väzenský cintorín, kde posvätili hlavný kríž, na ktorom je umiestnená pamätná tabuľa venovaná mučeníkovi biskupovi Petrovi Pavlovi Gojdičovi.

Eparcha (gréckokatolícky biskup) Milan Šášik CM bol charizmatický a činorodý človek. Bývalý leopoldovský kaplán stál pri obnove gréckokatolíckej cirkvi na Ukrajine, ktorá bola počas existencie Sovietskeho zväzu násilne zrušená a pričlenená k pravoslávnej cirkvi. Popri práci chápujúceho a milujúceho duchovného neúnavne pracoval na obnovení cirkevnej štruktúry, bojoval za vrátenie násilne odobratých gréckokatolíckych cerkví (kostolov) a staval nové kostoly najmä v Zakarpatsku. 14. júla 2020 sme sa dozvedeli, že vladyka Milan náhle zomrel vo veku 67 rokov. Jeho telo po obradoch pochovali 20. júla v užhorodskej Katedrále Povýšenia Svätého Kríža.

Pri pevnosti si pripomenuli dávnu epizódu z dejín cirkvi

V čase dokončovania leopoldovskej pevnosti pred 350 rokmi v nej boli internovaní protestantskí kňazi. Vtedajšia moc spolu s katolíckou cirkvou ich obvinili z rôznych skutkov súvisiacich so šírením reformácie. Výročie si pripomenula Evanjelická a.v. cirkev na Slovensku s veriacimi na mieste pred západnou bránou pevnosti 23. augusta. Významnú úlohu v objasnení tejto histórie mali Ján Simonides a Tobiáš Masník. Aj oni boli v Leopoldove väznení, odsúdení na galeje do Neapola, no podarilo sa im utiecť. Vo svojich knihách opísali aj svoje internovanie.

Slávnosť mala charakter Služieb Božích, ktoré boli rozšírené o pripomenutie tejto histórie a umeleckú časť. Generálny biskup ECAV Ivan Elko pripomenul: „Západný dištrikt našej cirkvi organizuje od novembrovej revolúcie 1989 Služby Božie na hrade Branč. Vieme, že tam boli väznení duchovní odsúdení na galeje. Boli to zväčša duchovní – kalvíni. V Leopoldove to bolo naopak, väčšina tu boli evanjelici a menej kalvínov. Každý rok sa stretávame na hrade Branč a pripadalo mi to nevybalansované, pretože pevnosť v Leopoldove je pre evanjelikov rovnako dôležitá. Každý rok sem chodím ako člen Konfederácie politických väzňov na kladenie väzňov pri príležitosti spomienky na obeť perzekúcie komunistickým režimom. Vtedy som si uvedomil, že chodíme na Branč, no rovnako by sme mali chodiť aj do Leopoldova pripomenúť si svojich martýrov.“ Pred vchodom do pevnosti sú dnes dve pamätné tabule, a to politickým väzňom komunistického obdobia a biskupovi P. Gajdickovi. „Bolo by dobré, kedy tu bola pamätná tabuľa ako na hrade Branč. Je to pre nás impulz pre to niečo urobiť. Je to veľký paradox, že prví väzni v leopoldovskej pevnosti boli väzni svedomia, a to evanjelickí a kalvínski kňazi,“ hovorí Ivan Elko.

Celý historický kontext žalárovania a odchodu na galeje protestantských kňazov a učiteľov v rokoch 1674 a 75 na spomienke pripomenula historička z Historického ústavu SAV a autorka viacerých kníh na túto tému Eva Kowalská. „Voči predstaviteľom protestantskej inteligencie bolo vznesené vykonštruované obvinenie, ktoré malo charakter kolektívnej viny. Ešte však predtým museli tieto osoby uviesť stoličné a mestské magistráty a až potom bolo zistené, kto sa má pred súd dostaviť. Boli teda predvolaní pred súd, ak by neprišli, boli by automaticky považovaní za vinných. Keďže išlo o kolektívne obvinenie, pred súd sa za celé obdobie dostali desiatky až stovky ľudí. Boli pôvodne odsúdení na smrť, ale tento trest bol zmiernený na internovanie a odsúdenie na galeje. Pevnosť v Leopoldove nebola ešte dokončená, a tak galejníkov využili na prácach pri jej dokončovaní,“ hovorí Eva Kowalská.

Leopoldov bol iba ich prestupnou stanicou, v ktorej boli väznení 9 mesiacov. Dvom z 39 tu väznených kňazov, Tobiášovi Masníkovi a Jánovi Simonidesovi, sa cestou na galeje v talianskom Neapole podarilo utiecť a o svojej strastiplnej ceste a aj pomeroch počas väzenia v Leopoldove napísali knižky Väznenie, vyslobodenie a putovanie, ktorá patrí do klenotnice slovenskej barokovej literatúry. Ich osudy si pripomenieme v nasledujúcom čísle časopisu.

(maju)

Envien Group investoval do technológie na zníženie zápachu

Obyvatelia Leopoldov si v uplynulých mesiacoch mohli všimnúť zlepšenie kvality vzduchu v okolí závodu Envien Group. Spoločnosť Poľnoservis, člen skupiny Envien Group, ktorý sa venuje lisovaniu repkových semena, predstavila riešenie hlásených problémov so zápachom z výroby repkových výliskov. V prvej polovici roku 2025 však Poľnoservis v nadväznosti na sťažnosti obyvateľov inštaloval generátor aktívneho kyslíka – technológiu, ktorá zápach takmer úplne odstraňuje.

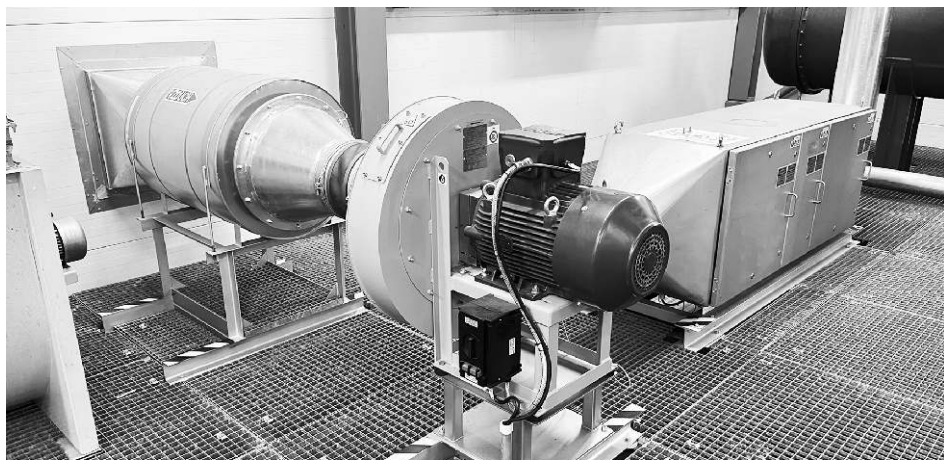
Na stretnutí v polovici júna predstavil riaditeľ pre technológiu a optimalizáciu prevádzkovej divízie Envien Group Marek Šulc čerstvo implementovaný projekt primátorke mesta Leopoldov Terézii Kavuliakovej. Následne bol začiatkom septembra predložený na zasadnutie mestského zastupiteľstva, kde o ňom zástupcovia Envienu detailne informovali mestských poslancov.

Cieľom inováčného projektu na zníženie zápachu z výroby je ekologické zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom generátora aktívneho kyslíka. Tento systém, hovorovo označovaný aj ako studená plazma, premieňa čistý vzduch na aktívny kyslík, ktorý sa následne vstrekuje do prúdu odpadového vzduchu, kde oxiduje pachové molekuly a zápach prakticky eliminuje. Systém je plne automatizovaný, má inštalovaný dôkladný filtračný systém aj tlmič hluku, ktorý zabezpečuje efektívnu a tichú prevádzku.

Podľa meraní akreditovaného laboratória v rámci garančných testov zo začiatku júna dosiahla účinnosť tejto technológie 89,7 percent. Vzduch v okolí závodu by teda mal byť výrazne čistejší a príjemnejší. Zmenu možno vidieť aj na aktivite pachovej linky, ktorú pre obyvateľov Envien zriadil v roku 2022 za účelom monitorovania problémov so smradom a riešenia sťažností. Zatiaľ čo v rokoch 2022-2024 linka zaznamenala 63 sťažností, po inštalácii technológie na jar 2025 sa nevyskytla ani jedna.

Inštalácia prvého generátora aktívneho kyslíka v Slovenskej republike predstavuje významný krok k lepšiemu životnému prostrediu aj kvalitu života v okolí závodu. Obyvatelia Leopoldova tak môžu opäť lepšie dýchať vďaka technológii, ktorá spája moderné riešenia s ohľadom na prírodu.

ra

Pre Martina Bukového je kôň radosťou i relaxom

Hovorí sa, že najkrajší pohľad je z chrbta koňa. Vie o tom aj Leopoldovčan Martin Bukový, ktorý si túto myšlienku premenil na realitu. Za svojím koňom jazdí až do Dolných Zeleníc, kde má na chov vhodné podmienky. No poznajú ho aj v našom meste, keďže sa predstavuje aj tu na niektorých podujatiach ako chovateľ, ktorý je ochotný o svojom koníčku i koníčkovi čo-to deťom i dospelým povedať. Má 26 rokov a je absolventom Školy úžitkového výtvarníctva Jozefa Vydru v Bratislave.

Čo Martina Bukového ovplyvnilo v tom, že sa jeho koníčkom stali koníčky, teda rekreačné jazdenie? „Prišlo to nejako samo od malého malička, odkedy som vedel, čo je to kôň. Kone ma fascinovali a zaujímal. Mám rád indiánov a westerny, takže táto tematika ma lákala. Postupne som sa prepracoval ku koňom. Bolo to, samozrejme, až v dospelosti. Až vtedy som mal prvého koňa, neboli totiž nejaké možnosti už predtým. Postupne sa to nabalovalo a aktuálne mám štvrtého koňa, presnejšie dve kobyly,“ hovorí Martin, ktorý študoval reštaurátorstvo. A aj keby sme si povedali, že je to príliš vzdialené od koní, mýlili by sme sa. Veď aj reštaurátorstvo zahŕňa prácu s kovom, a s tým súvisí aj podkúvanie koní. „V oboch aktivitách je istá krása. Kôň je rovnako krásny ako zviera. A pokiaľ ide o umelecké aktivity, od malička ma bavilo napríklad aj kreslenie. Niečo si nakresliť a potom podľa toho niečo realizovať. Môj dedko Viliam Blaško sa venoval podobnej umeleckej práci. Robil rôzne malé drevorezby, pažby pre poľovníkov, reliéfy i sochy životných veľkostí. Tam boli základy môjho vzťahu k remeselnej umeleckej práci. Tie kone to však časom prebili, takže im sa dnes prioritne venujem,“ hovorí.

Za Martinom Bukovým sme zašli do Dolných Zeleníc. Na tamojšej farme ustajňuje svoje dve kobyly. Preto sme sa ho spýtali aj na to, do akej miery bolo ťažké si ich zaobstarať a nájsť aj priestor, keďže kone potrebujú nielen ustajnenie, ale aj výbeh. Navyše sa ako odborník venuje aj úprave – korektúre kopýt. *„Aj veľa chovateľov hovorí, že kôň je drahý aj zadarmo. Nejde len o jeho zaobstaranie, ale dôležitá je starostlivosť, je to živý tvor a treba sa oň starať stále, keď sa mu stane úraz, ochorie, treba očkovania, kontrolovať zuby i korigovať kopytá. Každý koníček niečo zahŕňa a som rád, keď sa môžem o moje kone starať,“* hovorí M. Bukový aj o kamarátoch – chovateľoch koní, s ktorými zdieľa spoločného koníčka. *„Keď som mal koňa ešte v Červeníku, chodil som aj na vychádzky sám a nemal som toľko známych chovateľov ako teraz. Veľmi dôležité je totiž zdieľanie problémov i radosť okolo samotného chovu koní. Preto je dobré poznať viacerých chovateľov, najmä v okolí. Zoznámil som sa so Stanom Števom a ďalšími chovateľmi a presunul som sa do Dolných Zeleníc na statok Dubina. Vtedy prišlo na skupinové vychádzky a skupinové akcie, teda westernové a rekreačné jazdenie,“* hovorí Martin a prezrádza, čo všetko sa skrýva za pojmom westernové jazdenie. Je to vlastne relax, keď si vytýčime smer, lokalitu, ktorou sa na koni budú uberať. Netreba riešiť čas, nezbierajú žiadne body ani minúty. Ide vyslovene o relax na chrbte koňa. *„Nás to baví, ale s koňom treba veľa pracovať, aby bol v prírode použiteľný, aby ste sa na jeho chrbte cítili bezpečne. Nieкто si môže myslieť, že s tým nesúvisí nejaká špeciálna príprava. Treba si vytvoriť ku koňovi prirodzený rešpekt, absolvovať veľa odjazdeného času. Keďže kôň je prirodzene plaché zviera, treba s tým počítat a predpokladať, ako sa zviera bude v ktorej situácii správať,“* vysvetľuje. Rovnako ako jazdec musí vedieť presne ovládať koňa, musí vedieť aj očakávať, ako sa môže kôň správať napríklad v rôznych menej predvídateľných situáciách.

Pýtali sme sa Martina Bukového aj na to, ako to vyzerá, keď ide na prechádzku na koni v rámci skupiny jazdcov. *„Prvýkrát sme takto išli zhruba pred štyrmi rokmi štyria kamaráti na taký trip. Začína sa od menších vzdialeností až po niekoľko stoviek kilometrov. Najmä cez leto, keď sú vysoké teploty, treba dbať na oddych koňa. Väčšinou prechádzame poľnými a lesnými cestami. Musíme sa čo najviac vyhýbať cestným komunikáciám, čo je niekedy problém. Základom je cesta v prírode. Ideálne je, keď môžete ísť niekde popri vodnom toku, aby sa zviera mohlo aj napiť a zároveň si mohlo trochu oddýchnuť. Kone si mali šancu oddýchnuť si viac cez noc, keď sme ich ustajnili. Ak ideme len tak do prírody, ráťame s tým, že ak bude treba, prespíme pod širákom, a teda musíme mať so sebou pre kone aj ohradník. Radi si 'vyhodíme z kopýtka', keď je nejaká rovinka, prebehneme sa. No zväčša ich šetríme,“* vysvetľuje.

Od Martina sme sa dozvedeli, že na takýto spôsob relaxu sú najvhodnejšie plemená American quarter horse a American paint horse, dobre sa s nimi pracuje. *„Tým, že sú to pracovné plemená, tak je šanca, že sa dá s nimi pracovať a sú pokojné.“* Ako nám Martin povedal, poznajú ich deti aj dospelí nielen v našom regióne. Prichádzajú za deťmi na rôzne podujatia a často im hovoria, ako sa prihovoriť koňovi, ako s ním zaobchádzať, čo všetko zahŕňa starostlivosť oň. *„Najčastejšie ako prvé pripomíname, že ku koňovi sa nepribližujeme odzadu. Treba sa pri koňovi správať pokojne, nekričať, nerobiť prudké pohyby. Treba ho brať s rešpektom, netreba sa však koňa báť, on primárne nechce ubližovať.“* Hovoria im však aj to, ako majú byť jazdec i kôň ustrojení. *„Mnohé deti sú tým nadšené, majú veľa zaujímavých otázok. Reálne ich zaujíma starostlivosť, správanie koňa, jeho povaha, nielen to, že sa môžu napríklad na koníkovi povoziť,“* hovorí Martin. V starostlivosti o kone a v jazdení našiel nielen využitie voľného času, ale aj spôsob nachádzania pokoja a harmónie.

Text a foto Martin Jurčo

Život so závislosťou

V sobotu 9. augusta sa na strelnici pri väznici uskutočnilo každoročné stretnutie abstinentov, ktoré pripravuje hlohovský klub Archa. Jedným z neúnavných organizátorov týchto stretnutí bol aj Cyril Putera, ktorý náhle zomrel v polovici júna. Pomoc abstinentom sa mu stala takpovediac poslaním, ktoré aj jemu pomáhalo vo vlastnej abstinencii. Na Cyrila sa ďakovne spomínalo aj na tohtoročnom stretnutí a my si zmysel jeho práce pripomíname týmto článkom.

Človek je vo svojej podstate krehký tvor. Na svojej ceste sa stretáva so všeličím, dobrým aj zlým, s čím sa dajakým spôsobom vyrovnáva. A ak sa s tým, čo ho ohrozuje, nevyrovná, môže poľahky spadnúť do osídel závislosti. Jej zradnosť spočíva v tom, že prichádza nepozorovane, skryto, ba spočiatku sa tvári úplne nevinné alebo dokonca priateľsky. Aspoň tak vníma svoju inklináciu k ohrozujúcemu návyku ten, čo sa nevedomky stáva závislým. Závislý človek postupne mení svoje návyky, priority a postoje, no sám si to uvedomí iba výnimočne. O to intenzívnejšie jeho premenu vnímajú jeho najbližší, priatelia, kolegovia. A je jedno, či ide o závislosť od alkoholu, drog alebo iných návykových látok... Moderná spoločnosť prináša mnoho ďalších lákavých vymožeností, a teda aj potencionálnych nástrah.

S prehlbujúcou sa závislosťou sa prehlbujú aj problémy závislého. Šťastlivcov nejaká súhra okolností privedie na liečenie závislosti. Je to najčastejšie vtedy, keď si človek na pokraji síl uvedomí, že nedá sa žiť bez drogy, ale už ani s ňou. Detoxikácia v podobe „odstrihnutia“ závislého od zdroja závislosti so sebou prináša fyzické aj psychické utrpenie, ale aj strach z toho, že mu berú to, pre čo a v konečnom dôsledku vďaka čomu posledné mesiace či roky žil. S ustupujúcimi príznakmi detoxu postupne prichádza veľa ťažkých otázok o zmysle ďalšieho života, no s odpoveďami je to už horšie. „Počas liečby sme dostali od lekárov dve rady. Prvá znela: Keď chcete abstinovať, musíte sa zmeniť. A druhá: Vyvarujte sa všetkého, čo vám ohrozuje abstinenciu. Keď sme sa počas liečby pýtali primárky, ako to dosiahnuť, nevedela nám dať jasnú odpoveď. Museli sme ju preto začať hľadať sami,“ hovorí Cyril Putera, ktorý pred vyše štvrtstoročím inicioval vznik A-klubu Alfa Pezinok.

„Nevedeli sme vtedy, čo a ako na sebe meniť. Tak sme začali tým, čo bolo relatívne jednoduché a hlavne kontrolovateľné: zakázali sme si používať vulgarizmy, rozprávať sa o športe a politike, lebo tieto témy bývajú zdrojom nepochopenia a hádok,“ pokračuje Cyril, ako ho volajú bývalí spolupacienti abstinenti. A odpovede časom prichádzali. Formovali ich sami spolupacienti vo vzájomných debatách aj v otvorených výmenách názorov na klubových stretnutiach. „To bolo ďalšie základné pravidlo – hovoriť pravdu. Každý z nás klamal dovtedy, čo sa dostal na liečenie. Ak sme ale chceli urobiť dajakú zmenu a pochopiť svoju situáciu, nedalo sa to bez pravdy čírejšie ako sklo.“

Závislosť je chronická, vlastne celoživotná choroba, je však komplikovanejšia ako tie bežné, pretože postihuje ducha (dušu), myseľ a napokon aj telo. A najmenej tak dlho, ako si ju človek buduje, sa jej aj zbavuje. Niektorým sa oslobodenie sa od nej tak či tak nepodarí nájsť: „Závislosť je najmä choroba duše, tú treba liečiť. Keď na abstinujúceho príde chuť na alkohol a rieši to tým, že si pôjde zabehať alebo zacvičiť do fitnesscentra, nutkanie síce umlčí, ale nie presvedčivo a nie na dlho. Človek tak trestá telo, ale nerieši problém, ktorý je v hlave,“ poznamenáva Cyril Putera. Abstinent musí na svojej ceste riešiť veľa otázok a problémov, vstúpiť do mnohých situácií, byť pokorný a odpustiť. „Nám trvalo roky, kým sme niektoré problémy začali chápať, lež sme spoznali ich príčiny a naučili sme

sa pracovať s nimi. A stále nie sme na konci.“ Dôkazom sú aj jeho tri knihy, ktoré písal postupne a odzrkadľujú rodiace sa poznanie toho, ako žiť s abstinenciou a slobodne, teda tak, ako človek žil pred svojou závislosťou, ba možno ešte lepšie, múdrejšie, skutočnejšie. To, čo je z pohľadu nezainteresovaného zaujímavé, je otvorenosť, s akou on a jeho bývalí spolupacienti hovoria o závislosti a abstinencii. „Všetci sme raz boli na začiatku a naozaj sme nevedeli, ako a kam sa pohnúť. Mali sme šťastie, že pri nás stáli naše rodiny, ktorým sme veľmi ublížili. Bola a je to veľká podpora v hľadaní zmyslu abstinencie, ale aj takého všeobecného zmyslu života. Vždy som mal potrebu ďakovať za dar abstinencie. Keď som sa pýtal samého seba, čo mám urobiť, ako sa poďakovať za tento dar nového života, uvedomil som si, že treba pomôcť tým, ktorí sú na začiatku hľadania cesty. Je to ako s biblickým citátom: Daj človeku rybu a nakrmiš ho na jeden deň. Nauč človeka chytať ryby a nakrmiš ho na celý život. Aj keby moje knihy pomohli stovke ľuďom, ktorí stoja na začiatku, stále by to bolo málo,“ hovorí o dare a jeho hodnote Cyril a pokračuje: „Nikdy som si nepredstavoval, že niečo napíšem. Čistý papier a ja sme sa nikdy nekamarátili. Napokon som napísal to, čo sme prežívali my a čo môže pomôcť iným, a takisto som sa pokúsil sformulovať to, na čo sme za tých 25 rokov abstinencie o svojej chorobe a živote s ňou prišli.“ Choroba ducha je totiž taká: objektívna veda je na ňu prikrátka, na trvalú a úspešnú abstinenciu a spokojný život s ňou neexistuje žiadna tabletky ani sirup. Preto aj vznikajú napríklad kluby anonymných alkoholikov alebo závislých, ktoré majú v liečbe závislostí výraznú podpornú funkciu.

Prvá kniha C. Puteru sa volá príznačne – *Dobrovoľne otrokom* (2010). Práve ona má asi najvyšší potenciál oslovit závislých a ľudí, čo stoja na začiatku abstinencie. Ďalšie dve – *Prekročme svoje tiene* s podtitulom *Vráťme si slobodu* (2012) a *Zázrakom sa to neskončí* (2017) sú takisto príznačné svojimi názvami. Analyzujú rozhodnutia, s ktorými sa abstinenciou na svojej ceste stretne, nastavujú zrkadlo rôznym sprievodným úvahám, a tým sa stávajú chápacími, no nie lutujúcimi, a hlavne prežitou skúsenosťou poučnými sprievodcami človeka v abstinencii. Abstinencia neznamena len prestať piť či prestať sa venovať svojej droge, ale predovšetkým umenie žiť tak, aby človek dokázal bez nej žiť úplne prirodzene, spokojne a plnohodnotne.

Cyrilove knihy pomáhajú jeho spolupacientom, ich rodinám, ale veľa podnetného sa v nich dočíta aj ten, čo so závislosťou problém nemá, pretože sú to predovšetkým knihy o živote, jeho hodnote a sebazdokonaľovaní sa, o pokore a úcte k nemu. Cyrilovi Puterovi pomáhali aj v jeho práci v leopoldovskej väznici, kam päť rokov chodil viesť kluby závislých odsúdených v rámci ich liečby. Zatiaľ ostatnú knižku *Zázrakom sa to neskončí* Cyril Putera prezentoval na plese Alfa klubu v Pezinku pri príležitosti jeho štvrtstoročnice 27. januára (2018) na spoločenskej slávnosti, kde okrem bývalej primárky a lekárov Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela prijal pozvanie napríklad aj peziňský primátor. Zúčastnili sa na nej hostia z viacerých slovenských klubov, ktorých často stretávame aj na opekačkách v areáli leopoldovského kynologického klubu. Toto kamarátske, veselé a spokojné spoločenstvo pripravuje aj v tomto roku ďalšie zaujímavé klubové podujatia: 8. mája absolvujú prehliadku Dómu sv. Martina v Bratislave s pomocným biskupom Jozefom Haľkom, prehliadku Hradu alebo výlet loďou, 20. októbra organizujú púť abstinentov do Šaštína, na ktorej úlohu kazateľa tento rok prijal červenícky kňaz Matej Kyška, a v lete takisto už tradičnú opekačku pri živej hudbe v leopoldovskom kynologickom klube. „Stretávame sa ako priatelia, stretávajú sa naše rodiny a podporujeme sa navzájom. Ved to je abstinencia – zostať dobrým človekom s dobrými ľuďmi a podať pomocnú ruku tomu, kto to potrebuje a stojí o to,“ dodáva Cyril Putera.

Juraj Hladký

NEBEZPEČNÁ HRA NA ŽELEZNICI MALA

TRAGICKÉ NÁSLEDKY

V auguste prišlo na železničnej stanici k tragickej udalosti, ktorá si vyžiadala život 17-ročného chlapca. Podľa informácií Polície SR vyšiel tínedžer na strechu odstaveného nákladného vagóna, kde ho zasiahol elektrický prúd z trakčného vedenia. Napriek rýchlej snahe okoloidúceho, ktorý sa mu pokúsil pomôcť, sa chlapcov život nepodarilo zachrániť. Na miesto tragédie boli okamžite vyslané zložky Policajného zboru aj post-traumatický tím, ktorý poskytoval podporu prítomným osobám. Vyšetrovatel začal v súvislosti s udalosťou trestné stíhanie pre prečin usmrtenia.

Polícia i železnice opakovane upozorňujú, že približovať sa k trakčnému vedeniu je mimoriadne nebezpečné. Najčastejšie príde ku kontaktu pri vyliezaní na železničné vagóny. Trakčné vedenie nesie napätie až 25-tisíc voltov. Na smrteľný výboj nie je potrebný ani priamy kontakt. Elektrický oblúk môže preskočiť z vedenia na osobu už pri priblížení sa na vzdialenosť niekoľkých desiatok centimetrov. Okrem okamžitého usmrtenia môžu výboje spôsobiť vážne popáleniny s doživotnými následkami. Polícia v tejto súvislosti opakovane apeluje najmä na mladých ľudí, aby sa správali zodpovedne a nevstupovali do koľajiska ani na odstavené vlaky. Takéto konanie je predovšetkým mimoriadne nebezpečné. Leopoldovský prípad nie je jediný, ktorý sa stal počas tejto sezóny. Najčastejšie ide o nezodpovedné hry mladých ľudí počas prázdnin. Podobný incident sa stal nedávno, keď v Malackách zasiahol prúd 21-ročného muža. Ten vyliezol na strechu vagóna v stanici, v roku 2014 v Trnave prišiel o život ďalší mladík po kontakte s trakčným vedením.

(maju)

MESTO MÁ CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Centrum voľného času bude aj v Leopoldove a s ním opäť bohatšie možnosti na trávenie voľného času detí a mládeže. Od 1. septembra tento štatút nadobudne klub Šidlo, na ktorého aktivity si leopoldovské deti už zvykli. Zmenu klubu na CVČ odobrili aj poslanci mestského zastupiteľstva. Znamená to aj to, že na poskytovanie jeho služieb budú môcť rodičia a deti využiť aj vzdelávacie poukazy. Ešte pred koncom augusta mesto aj na sociálnych sieťach zverejnilo zoznam vzdelávacích, tvorivých, osobnostno-rozvojových aj športových aktivít, na ktoré mohli rodičia svoje deti prihlasovať do 12. augusta. V prípade vyššieho záujmu bude o zaradených deťoch rozhodovať poradie. CVČ Šidlo svoje aktivity rozdelilo podľa veku detí a zachytáva vekové kategórie od predškolákov až po žiakov 2. stupňa. Vďaka tomu, že CVČ bude môcť použiť vzdelávacie poukazy, cena na jeden krúžok za mesiac je stanovená na 3,80 eura, pre deti bez vzdelávacieho poukazu na 7 eur na mesiac a krúžok. Kto sa chce o činnosti klubu dozvedieť viac, bližšie informácie sa dozvie na webovej stránke mesta Leopoldov, na facebooku CVČ Šidlo alebo mailom na sidlo@leopoldov.sk, prípadne na tel. čísle 0911 471 515.

(jh)

CHRÁŇTE SVOJ

MAJETOK

Mesto upozorňuje najmä obyvateľov rodinných domov a bytoviek, aby si dávali pozor na svoje veci, ktoré majú umiestnené v altánkoch a predzáhradkách. V okolí bytoviek na Hlohovskej ceste bol spozorovaný starší muž, ktorý v nočných hodinách so svetlom prehľadáva altánky a okolie bytoviek. naďalej upozorňujeme na krádeže bicyklov – občania by si mali svoje dvory zamykať. V tejto súvislosti aj obvodné oddelenie Policajného zboru zvýšilo svoju hliadkovaciu činnosť na území mesta.

jh

ZMENA POSUDZOVANIA

ODKÁZANOSTI

Pri posudkoch o odkázanosti na sociálnu službu dochádza od 1. septembra k zmene. Rozhodnutia už po aktuálnej zmene zákona o sociálnych službách nebude vydávať obec, v tomto prípade Mesto Leopoldov prostredníctvom Spoločného obecného úradu sídliaceho v Hlohovci, ale Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Zmena sa týka rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a o odkázanosti na opatrovateľskú službu.

Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, ktoré boli zaevidované do 31. augusta, ešte vybaví Spoločný obecný úrad sídliači v Hlohovci do 30 dní od dátumu zaevidovania. Od 1. septembra bude mať kompetenciu v rozhodovaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Konanie zahŕňa 2 dotazníky, ktoré vyplní občan pri podávaní žiadosti. Na základe toho sa budú posudzovať funkčné dôsledky zdravotného stavu fyzickej osoby, ktorej potom vydajú zdravotno-sociálny posudok na účely kompenzácií aj sociálnych služieb – tzv. integrovaný posudok. Stupeň odkázanosti sa určí na základe dotazníka a

počtu základných životných potrieb, ktoré fyzická osoba nie je schopná samostatne uspokojovať.

Žiadosť o integrovaný posudok sa bude podávať na tlačive určenom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny. Po novom sa podľa pripravovanej reformy posudkovej činnosti mení aj členenie stupňov odkázanosti, a to na päť stupňov: I. ľahká odkázanosť, II. stredne ľahká odkázanosť, III. stredne ťažká odkázanosť, IV. ťažká odkázanosť a V. úplná odkázanosť.

(ra)

KOLOBEŽKY NA

IHRISKO NEPATRIA

Vedľajšie ihrisko v areáli MTK slúži predovšetkým ako tréningová plocha pre futbalové tímy. No okrem organizovaných tréningov je k dispozícii aj širokej verejnosti – deťom, mládeži i dospelým, ktorí si chcú zašportovať, zabehať si alebo si len kopnúť do lopty s priateľmi.

„Ihrisko je pravidelne udržiavané – staráme sa o jeho trávnik, čistotu a celkový stav, aby bol bezpečný a príjemný pre každého návštevníka. Preto nás veľmi mrzí, keď sa stretávame s prípadmi, kedy dochádza k jeho ničeniu nevhodným používaním. Žiaľ, na ihrisko sa dostávajú aj ľudia s bicyklami, kolobežkami a dokonca štvorkolkami. Pravidelne tam nachádzame plastové poháre a rôzne obaly z pokrmov. Takéto správanie nielenže ničí povrch trávniku, ale zároveň ohrozuje aj bezpečnosť ostatných návštevníkov. Chceme preto všetkých slušne požiadať: vážme si to, čo máme. Ihrisko je tu pre všetkých – no aby tak mohlo zostať aj naďalej, potrebujeme, aby sme sa k nemu všetci správali s rešpektom. Spolu to dokážeme udržať – športujme zodpovedne. Ďakujeme všetkým, ktorí nám v tom pomáhajú,“ uvádza v stanovisku MTK. Zároveň dodávame, že ani psy či iné zvieratá nemajú na ihrisko čo robiť.

(ra)

Do Maduníc za koníkmi

V areáli poľnohospodárskeho podniku v Maduniciach sa 17. augusta uskutočnil Deň koní, jedno z obľúbených podujatí Zámockého jazdeckého klubu Hlohovec. Predstavila sa tam Jazdná polícia, prezentoval sa jazdecký šport i história chovu koní. Návštevníci sa dozvedeli, čo je to westernové rodeo i voltízne vystúpenie. Vďaka o. z. Tenenet sa predstavili aj sociálne znevýhodnené deti a hovorilo sa aj o hipoterapii – teda terapii, kde zohráva významnú úlohu kôň. Každoročne má na podujatí stánok spomínané združenie a často sa stáva, že sa im z nášho regiónu prihlasujú noví klienti. O pomoc žiadajú nielen pre deti, ale aj pre seba.

Každoročne sa v Maduniciach stretávajú milovníci koní i široká verejnosť, aby sa o koníčkoch i koňoch čo-to dozvedela. Na dostihovej dráhe sa však predstavili nielen kone. Predchádzali ich psíky, návštevníci mohli vidieť aj ich športové výkony a vypočuť si aj sprievodný komentár ich cvičiteľov. Dozvedeli sme sa, aké druhy a plemená psov sú vhodné na cvičenie a čo všetko cvičenie prináša, aká je účasť na hrách a súťažiach pre psa i cvičiteľa. Výkony psov ocenili najmä deti. Hlavnou témou stretnutia však boli kone. Videli sme akrobacie na koni v podaní malých cvičencov, ale aj majsterek Európy. Súčasťou boli aj ťažké zostavy viacerých cvičiteľov na koni až po ukážky cvikov hipoterapie a odbornú prednášku Viliama Gyürkeho z občianskeho združenia Tenenet, ktoré sa venuje celému radu sociálnych aktivít, rovnako aj hipoterapii. Z ďalších zaujímavostí Dňa koní pripomeňme súťažný western dvoch cvičiteľiek v rôznych disciplínach, ba aj súbor stroja s koňom, ktorý jednoznačne vyhral kôň. Príslušníci polície tentoraz nestrielali, ale predstavili odolnosť, zároveň eleganciu a štyl jazdnej polície.

Navštívili sme aj stánok občianskeho združenia Tenenet, kde nám vysvetlili základné pojmy. „Včasná intervencia znamená, že sa nezameriame len na klienta. Keď k nám prídu napríklad rodičia so zjakavosťou dieťaťa a pomaly rozbalia ten svoj rodinný balíček

problémov – majú depresie, sú pred rozvodom alebo stratili niekoho blízkeho – majú potrebu smútkového poradenstva. Často sa stáva, že nepodporujeme len diéta, ale diéta a jeho rodiča alebo celú rodinu,“ hovorí Viliam Gyürke z občianskeho združenia Tenenet. Združenie sa predstavilo ukážkami časti aktivít. Najviac hovorili o paravoltíži, keď pri liečbe detí zohráva úlohu kôň. *„Je to ukážka, čo ich môže čakať s diéťatom, môžu si skúsiť, ako takáto hipoterapia vyzerá.“* Rozprávali sme sa aj so sociálnou pracovníčkou združenia Silviou Jánošovou s dcérou Simonkou, ktorá má Wiliamsov genetický syndróm. Liečba Simonky v rámci hipoterapie znamenal jej veľký posun vpred. *„Mám vyštudovanú pedagogickú školu i sociálnu prácu. Keď sa Simonka narodila, vstúpila som do združenia v rámci sociálnej intervencie a začali sme s hipoterapiou. Simonka mala 15 mesiacov. Cvičili sme viaceré terapie a s odstupom času jej hipoterapia na pohybový aparát a pre mentálne funkcie najviac pomohla, dokonca absolvovala dva roky v bežnej základnej škole,“* hovorí jej mama Silvia.

Deň koní sa uskutočnil vďaka viacerých partnerom, s ktorými spolupracuje Zámocký jazdecký klub Hlohovec. Okrem PVOD Madunice či Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Trnave prispelo aj Mesto Leopoldov.

(maju), foto R. Potocký

Naši Mestečkári (8)

O našom folklórnom lete

32. Podbielanské folklórne slávnosti na Bobrovej rali, Podbiel, 6. júl. Na Orave dobre, na Orave zdravo... Super počasie, príjemná pohoda, priateľskí ľudia... Na pozvanie starostu obce Podbiel sme sa zúčastnili ako hostia na Podbielanských folklórnych slávnostiach na Bobrovej rali. Predstavili sme sa *mesteckým* folklórnym pásmom tanca, spevu a hovoreného slova s názvom *Kol Mestečka samá rovina*. V pásme sme venovali spomienku *mesteckým* furmanom pochádzajúcim z Oravy, ktorí so svojimi pomocníkmi – koňmi – pomáhali roľníkom s prácami na poliach. Na Orave sme naše mesto dôstojne reprezentovali. Ďakujeme za pozvanie, bolo pre nás ctou.

Regionálna folklórna prehliadka piesní a tancov Folklórne Mestečko, hodová slávnosť mesta Leopoldov, Spolková záhrada 3. august. Folklórna prehliadka s názvom *Kol Mestečka samá rovina* bola plná energie a radosti z tanca, spevu a hudby sa konala pod réžiou vedúceho Klubu slovenského folklóru Mestečko Milana Klačku. Spolková záhrada privítala veľa Mestečanov a hodárov, ktorých potešili svojimi vystúpeniami Hlohovskí fujaristi, Dychová hudba Verešvaranka z Červeníka, Folklórna skupina Šulekovo z Hlohovca, hudobná skupina Mestečanka, Rudolf Holienčin s jeho heligónkou, Janko Oláh sólom na cimbele a my – Klub slovenského folklóru Mestečko s dvomi folklórnymi pásmami *Kol Mestečka samá rovina* na úvod prehliadky a na záver temperamentným pásmom *Ameriku som zvandroval*.

Slávnosti spevu, tanca a hudby, 60. ročník, Červeník, 9. august. *Ve Verešvári sa vždycky Mestečanom darí...* Inak to nebolo ani v sobotu na Amfiteátri v programe Živé dedičstvo. Mestecké folklórne pásmo *Kol Mestečka samá rovina* sme predviedli v plnej paráde i napriek riadnej horúčave.

XII. Medzinárodný festival hudby a tanca Festivalové dni na Istrii, Chorvátsko, Pula 21. – 25. august. Slavná Istria otvorila náruč účastníkom Festivalových dní na Istrii. Na festivale sa zúčastnilo 10 súborov z Poľska, Maďarska, Rumunska a zo Slovenska, okrem nás aj FS Beťári z Čerňíka. So spevom a muzikou sa sprievod všetkých účinkujúcich presunul

z nábrežia Puly na historické námestie pri starobyľom Augustovom chráme. *Ťažko na cvičišti, ľahko na bojišti.* Tak môžeme povedať o našom účinkovaní. Vydarené vystúpenie tanca a spevu s názvom *Mestečané na Jadrane* dôstojne reprezentovalo naše mesto, Trnavský samosprávny kraj a aj Slovenskú republiku. Výbornú náladu naším charakteristickým temperamentným spevom a muzikou sme rozdávali nielen v meste, ale aj v hoteli a na pláži. Harmonika, husle, ozembuch a basa nikde nechýbali.

Počas cesty do Puly sme sa zastavili v prímorskom meste Rovinj. Cestou domov zase historickom meste Varaždin. Tu v dlažbe pred radnicou sme našli tabuľku s erbom mesta Trnava. Dôvod? Varaždin a Trnava sú partnerské mestá. Ďakujeme za finančnú podporu účasti na Medzinárodnom festivale Trnavskému samosprávnemu kraju a mestu Leopoldov. Súťaž vo varení guláša, vatra SNP a rozlúčka s prázdninami, Leopoldov, Spolková záhrada 30. august. I tento rok sme sa zapojili do súťaže vo varení guláša. Skvelá nálada pri kotlíku, výborný guláš uvarený s láskou naším hlavných kuchárom – harmonikárom Jankom a jeho pomocníkmi. Koláčiky, pagáčiky, domáci chlebič i vínko na dobrú náladu; to boli tajné ingrediencie nášho tímu. I keď porota ocenila iných, dôležité bolo, ako to znie v našej Gulášovej: *Ej, rovina, rovina, kol Mestečka rovina, Klub Mestečko ten si žije, jak jedna rodina.*

Pred odmenením víťazov za naj guláše sme vystúpili s folklórnym pásmom *Ameriku som zvandroval*. Smoklilo, poprčalo, ale ani to nám nezobralo dobrú náladu. Zabavili sme seba i celú Spolkovú. K nášmu spevu pri rozohrenej vatre, ktorú pripravili leopoldovskí hasiči, sa pridali mnohí. Vydarená rozlúčka s prázdninami a tiež aj s naším bohatým folklórnym letom.

I takáto pieseň zaznela pri vatre:

Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj.
 Na tvojich holiach nádheru trónia, v údolí šumí háj.
 Na tvojich poliach si spievali, otcovia naši pracovali.
 Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj.
 Ej, mám otčinu, v svete jedínú, kde radostne sa hrám.
 Tú si milujem, jej šťastie prajem a srdce svoje dám.
 Tu šumia hory a potoky, Váh spieva krásne im do noty.
 Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj.

Pripravila Elena Slamková.

Pod'akovanie

Neviem, kto navrhol 3-dňový výlet na Oravu, ale tento výber sa stretol s veľkým záujmom. Prihlásilo sa naň 78 členov občianskeho združenia Šanec. Najväčšie poďakovanie patrí Ing. Elenke Slamkovej, ktorá navrhla predsedníčke Mgr. Alenke Benkovej vycestovať na Oravu a v jednotlivých mestách spraviť program. Bolo treba navrhnúť časový harmonogram, ktorý bude možné absolvovať bez stresu a v pokoji si užiť všetko ponúkané. Napláňovať, kde sa bude nocovať, raňajkovať, obedovať a aj večerať. Toto bol teda základ. Potom bolo treba určiť, čo sa v jednotlivých mestách dá absolvovať. Aká prehliadka – či už múzea alebo zaujímavej kultúrnej pamiatky medzi jednotlivými etapami. Museli kalkulovať aj s použitím vlaku alebo autobusu a vybrali veľmi atraktívne miesta. Spomenie len niektoré: Múzeum P. O. Hviezdoslava, Oravská úzkorozchodná železnica, dedina Klin, na území ktorej na návrší stojí 9,5 metra vysoká socha Ježiša Krista, Jána Pavla II. a ďalšie tri sochy. Člnkovanie po Oravskej priehrade s návštevou Slanického ostrova a múzea s vystavenými umeleckými dielami, kaplnky na prírodnom ostrovčeku v stredu priehrady. Veľmi atraktívna bola návšteva múzea kávy v Krušetnici. Steny jednej z miestností boli oblepené kávovými zrnami.

Bolo treba vybrať hotel pre 78 účastníkov. Elenka Slamková navrhla Anežke Benkovej navštíviť tieto miesta v predstihu, aby sa dobre podarilo pripraviť celý program. Či už obed v Kolibe alebo reštaurácii na námestí. Oslovili ešte ďalšie tri členky, ktoré boli ochotné vycestovať spolu na Oravu – D. Štitákovú, N. Krajčovičovú a A. Sobolčiakovú. Všetkým piatim členkám OZ Šanec patrí veľká vďaka za prípravu tohto trojdňového výletu. Určite premyslieť, navrhnúť a úspešne zrealizovať premiestňovanie takej veľkej skupiny seniorov bolo istotne náročné. Občas som mal pocit, že všetko pripravili so stopkami v rukách, pretože každú minútu sme využili veľmi efektívne. Všetko klaplo, ako sa hovorí, na sto percent. Ešte raz veľké ďakujem organizátorkám v mojom mene aj od všetkých účastníkov výletu.

Laco Pagáč

MTK sa rozlúčil s Ivanom Hegedúšom

Hodový zápas starých pánov, ktorý má v našom meste dlhoročnú tradíciu, bol tentoraz aj spoločenskou udalosťou. Predsedníctvo klubu MTK ho využilo aj na verejné podakovanie svojmu dlhoročnému trénerovi Ivanovi Hegedúšovi, ktorý sa krátko pred svojím životným jubileom rozhodol ukončiť bohatú futbalovú aj trénerskú kariéru. Pred začatím hodového zápasu 1. augusta sa mu na štadióne v mene MTK aj v mene malých zverencov podakoval predseda klubu Jozef Krilek.

„Ivan, viem, že si sa počas svojho pôsobenia v Leopoldove a na všetkých zastávkach svojej futbalovej púte stretol s nespočtým množstvom ľudí. Tvoje odhodlanie a láska k futbalu prepojili osudy mnohých generácií. Dnes je tu s nami mnoho hráčov, fanúšikov a kolegov z Leopoldova, Hlohovca, Červeníka a širokého okolia. Každý z nich má na teba a na tie spoločné futbalové chvíle svoje vlastné spomienky a zážitky. Či už ide o pamätné víťazstvá, ťažké prehry, ktoré nás len utužili, alebo o veselé momenty po tréningoch. Vďaka tvojmu prístupu a srdcu sme pochopili, že futbal je len zámienka. Tou hlavnou vecou sú ľudia a priateľstvá, ktoré nás spájajú,“ uviedol v príhovore J. Krilek a hosťom predstavil jeho futbalovú púť.

Ivan Hegedúš strávil v klube MTK Leopoldov obdivuhodných 23 rokov, ale jeho pôsobenie vo futbale sa začalo oveľa skôr a bolo plné úspechov – ako mládežník pôsobil napríklad aj v Spartaku Trnava. Potom reprezentoval kluby TJ Agro Hurbanovo, TJ Dubnica nad Váhom a FK Slovan Levice, kde sa od roku 1996 začal venovať aj trénovaniu prípravky a predprípravky. V období rokov 1999 a 2002 bol hráčom a asistentom trénera v TJ Koba Senec.

Od roku 2002 bol Ivan nielen hráčom, ale aj trénerom mužov, dorastu, žiakov, prípravky a predprípravky v Leopoldove. Aktívne sa podieľal na chode klubu aj ako člen výkonného výboru. Je to neuveriteľná, takmer štvrtstoročná oddanosť jedinému klubu, za čo mu patrí rešpekt. Ivan bol vždy „srdciar“, no zároveň aj víťazný typ. Pre neho nebolo dôležité len hrať, ale vyhrať: „Mám na neho aj niekoľko osobných spomienok. Nikdy nezabudnem na zápas v Maduniciach, keď vo veku 52 rokov odohral celých 90 minút a, samozrejme, že sme vyhrali! Čo bolo na tom najkrajšie, v tíme už boli aj tvoji odchovanci, čo len dokazuje tvoju dlhodobú prácu,“ spomenul Jozef Krilek a pokračoval: „Nemôžem zabudnúť ani na tie mimoihriskové momenty, napr. spolu s ním a jeho dcérou Natáliou a vnukom sme natáčali video o našom klube. náš entuziazmus bol taký veľký, že sme v dome jeho dcéry urobili poriadny neporiadok a za obeť padlo aj niekoľko váz. Aj to svedčí o tom, ako veľmi pre klub žil,“ dodáva s úsmevom.

V Krilekovom príhovore bol cítiť rešpekt ku končiacemu trénerovi a podakovanie za 23 rokov jeho neúnavnej práce v klube MTK či už v pozícii hráča alebo trénera. Zároveň v mene celého klubu vyjadril presvedčenie, že v klube naďalej zostane ako člen valného zhromaždenia a bude aj naďalej prispievať svojimi cennými radami k ďalšiemu rozvoju futbalu i klubu v našom meste.

Futbalové okienko

Jarná časť 2024/2025

Futbalový ročník 2024/2025 sa už dávnejšie skončil a preto je na mieste poobhliadnuť sa za jeho priebehom a pozastaviť sa aj nad výsledkami futbalistov reprezentujúcich farby MTK, ale aj nad ďalšími metami jednotlivých družstiev. Tešíme sa, že niektoré naše družstvá dosahujú pekné a motivujúce výsledky.

Dospelí. Jarnú časť súťaže zhodnotil tréner Stanislav Piovarčí ako hrajúci tréner. Druhým trénerom je Ľuboš Švestka: *Po zimnej prestávke sme prípravu na odvetnú časť začali koncom januára. Využili sme na ňu vedľajšie ihrisko a nafukovaciu halu. Odohrali sme aj 4 prípravné zápasy, ktoré splnili svoj účel. Káder zostal v podstate pohromade, pribudol len brankár Lukáš Lesay. Vypadli nám dlhodobó zranení Dano Sýkora a Tomáš Martinkovič. Som rád, že s nami absolvovali zimnú prípravu aj chalani z dorastu, pričom Denis Gažovič si ešte ako pätnásťročný pripísal aj prvé štarty v súťažných zápasoch v jesennej časti sezóny. Samotnú odvetnú časť sme nezačali dobre, keď sme z prvých štyroch zápasov získali len jeden bod. Následne sme v zápase s Ostrovom odštartovali našu desiatzápasovú sériu bez prehry, v ktorej sme stratili len dva body s Brestovanmi. Myslím si, že konečné piate miesto objektívne odzrkadľuje naše výkony a možnosti. K spokojnosti nám chýbali hlavne body zo zápasov s mužstvami, ktoré skončili v tabuľke pred nami. Z duelov s Moravanmi, Zavarom, Brestovanmi a V. Kostofanmi sme získali len štyri body, preto sme nemohli pomýšľať na vyššie priečky.*

Chcel by som ale chalansom poďakovať za ich výkony a reprezentáciu klubu a mesta. Vytvorili sme dobrú partiu, ktorá je základom úspechu. V nasledujúcej sezóne by sme chceli naše umiestnenie vylepšiť a v prípade priaznivých okolností zabojsovať aj o tie najvyššie priečky v tabuľke. Základným predpokladom na to je hrať dobrý a atraktívny futbal, ktorý by na náš štadión prilákal čo najväčšie množstvo divákov.

názov súťaže: VIII. liga-RUBBEX-ObFZ TT

Tabuľka po jarnej časti súťaže

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	OŠK Moravany nad Váhom	26	20	3	3	103 : 31	63
2	OŠK Zavar	26	20	2	4	96 : 38	62
3	TJ Družstevník Brestovany	26	19	2	5	84 : 30	59
4	Telovýchovná jednota Veľké Kostofany	26	19	1	6	82 : 34	58
5	MTK Leopoldov	26	16	3	7	63 : 36	51
6	TJ Družstevník Dechtice	26	13	3	10	72 : 53	42
7	OŠK Dubovany	26	12	5	9	51 : 43	41
8	TJ Slovan Koptovce	26	7	6	13	38 : 65	27
9	FTC Trakovice	26	7	5	14	49 : 75	26
10	TJ Družstevník Chtelnica	26	7	4	15	37 : 72	25
11	OŠK Prašník	26	7	2	17	48 : 62	23
12	OŠK Veselé	26	7	1	18	31 : 71	22
13	ŠK Borovce	26	4	4	18	29 : 83	16
14	TJ Slovan Ostrov	26	2	3	21	33 : 123	9

Dorast U19. Hodnotí tréner Richard Slovák: *Team bol spolu už druhý rok a chlapcov chodilo dosť. Káder bol zložený z chalánov z Leopoldova a Červeníka. S hrou som bol spokojný a chalani predviedli vo väčšine zápasov to, čo sme si povedali. Výsledky boli kolísavé, ale na výsledok sme sa nesústredili. Chalani sa veľa naučili a zlepšovali sa. Ku koncu sezóny museli niektorí opustiť team a dohrávali sme v nízkom počte. V teame zostali hráči, ktorí tu boli od malička, čo si veľmi cením (Miklovič, Gažovič, Kaiser). Do novej sezóny pripravujeme úplne nových chalánov.*

názov súťaže: V. liga -Dorast-U-19-ObFZ TT

Tabuľka po jarnej časti súťaže

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	OŠK Šúrovice	26	20	5	1	116 : 21	65
2	ŠK RAPID Hrnčiarovce nad Parnou	26	20	4	2	102 : 34	64
3	SFC Kopánka	26	18	3	5	128 : 40	57
4	ŠK Slávia Zeleneč B	26	17	1	8	82 : 51	52
5	OFK - Drahovce	26	16	3	7	73 : 42	51
6	TJ Družstevník Chtelnica	26	14	1	11	59 : 73	43
7	OŠK Dubovany	26	12	6	8	43 : 29	42
8	FO ŠK Modranka	26	10	1	15	74 : 72	31
9	MTK Leopoldov	26	8	3	15	37 : 84	27
10	FK AŠK SLÁVIA Trnava	26	8	1	17	42 : 79	25
11	Telovýchovná jednota Veľké Kostofany	26	6	2	18	31 : 70	20
12	OFK Pusté Úľany	26	5	2	19	61 : 128	17
13	TJ Iskra - Horné Orešany	26	5	2	19	25 : 83	17
14	OFK Košúty	26	4	4	18	23 : 90	16
15	OŠK Ružindol (odstúpené)	0	0	0	0	0 : 0	0

Mladší žiaci U13. Tréner Ivan Hageduš zo svojho pohľadu zhrnul celý ročník 2024-2025: V ročníku 2024-2025 sme odohrali 26 zápasov, z nich sme 18 vyhrali, remizovali sme 4-krát a prehrali 4 razy so skóre 101:39. Trénovali sme dva- až trikrát do týždňa a v sobotu sme hrávali zápasy. Najlepším hráčom sa po druhýkrát stal Timko Breštanský. Keďže som skončil trénovanie v MTK po 23 rokoch, chcem sa podakovať vedeniu MTK, že mi vytvorili dobré podmienky na trénovanie a bolo to vidieť aj na hráčoch, keďže sme sa umiestnili na 3. mieste.

názov súťaže: IV. LIGA-MŽ-U13-SK.B-OBFZ TT

Tabuľka po jarnej časti súťaže

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	OFK - Drahovce	26	25	0	1	180 : 13	75
2	MFK Vrbové	26	23	1	2	170 : 20	70
3	MTK Leopoldov	26	18	4	4	101 : 39	58
4	Futbalová škola Mládeže NutriAchievers Tomáša Vričana	26	17	4	5	121 : 25	55
5	ŠPORTOVÉ KLUBY BLAVA 1928	26	14	3	9	78 : 68	45
6	FC Slovan Hlohovec B	26	14	2	10	82 : 52	44
7	TJ Iskra - Horné Orešany	26	14	1	11	65 : 73	43
8	OTJ - Banka	26	12	4	10	84 : 65	40
9	Telovýchovná jednota Veľké Kostofany	26	12	1	13	71 : 98	37
10	OŠK Smolenice	26	5	2	19	23 : 82	17
11	TJ FC Kátlovce	26	5	2	19	28 : 113	17
12	Akadémia Procházka & Bukata Pečeňady	26	3	2	21	23 : 141	11
13	TJ Družstevník Chtelnica	26	3	1	22	33 : 126	10
14	TJ Slavo Boleráz	26	3	1	22	25 : 169	10

Prípravka U7. Hodnotí tréner Pavol Sedláčik: Druhá časť sezóny bola pre našu najmenšiu kategóriu stále o zoznamovaní sa s herným systémom a rozvíjaní futbalových zručností. Každý jeden tréning a priateľský zápas bol pre nich dôležitým krokom v ich futbalovom rozvoji. Počas jari odohrali hráči niekoľko priateľských zápasov proti rovesníkom z okolitých klubov. Výsledky zápasov neboli prvoradé – cieľom bolo, aby si deti zvykli na zápasové tempo a tešili sa z každého gólu, prihrávky či úspešného zákroku. Jedným z najväčších pozitív je rastúci tímový duch. Deti si postupne zvykajú na kolektívnu hru, povzbudzujú sa navzájom a zdieľajú radosť z futbalu. Ďakujem rodičom za podporu a spoluprácu. Verím, že nasledujúca sezóna prinesie deťom ešte viac úsmevov, gólov a futbalovej radosti!

Prípravky U9 a U11. Jarnú časť futbalovej sezóny charakterizovali tréneri Ladislav Svitek a Marek Vančo.

U9 – Jarná časť priniesla našim futbalistom z kategórie U9 množstvo cenných skúseností, radosti z hry, ale aj niekoľko ťažších chvíľ, ktoré však k športu neodmysliteľne patria. Mužstvo odohralo počas sezón 9 majstrovských zápasov s bilanciou 4 výhry a 5 prehier. Naše dievčatá a chlapci v každom jednom stretnutí ukázali chuť do hry, zlepšujúcu sa súhru a bojovného ducha. Okrem majstrovských zápasov odohrala U9 aj viacero priateľských zápasov. Vyvrcholením a ukončením sezóny U9 bol turnaj vo Veľkých

Kostolanoch, kde sa naše mužstvo predviedlo vo výbornej forme. Na turnaji obsadili krásne 2. miesto. Väčšina detí z kategórie U9 postupuje v novej sezóne do kategórie U11, kde ich čaká väčšie ihrisko a nový herný systém.

U11 – Sezóna bola pre kategóriu mimoriadne úspešná a plná pozitívnych momentov. Počas jarnej časti ohrali naši chlapci a dievčatá 9 majstrovských zápasov, z ktorých 8 vyhrali a len jedenkrát odchádzali z ihriska ako porazení. Tieto výkony im zabezpečili 2. miesto v celkovom hodnotení súťaže a strieborné medaily. Okrem ligových zápasov sa tím U11 aktívne zúčastňoval rôznych turnajov, kde si mohol zmerať sily s kvalitnými súpermi z rôznych regiónov. V marcovom turnaji Blava cup získalo naše mužstvo 1. miesto. Cez celú sezónu bolo vidieť výrazný posun v hernom prejave, tímovej spolupráci aj individuálnych schopnostiach hráčov. V sezóne 2024/2025 ObFZ Trnava U11 sa najlepším strelcom stal náš hráč Xavier Marek, ktorý súperom nastrielal 63 gólov.

V máji sa futbalisti z oboch kategórií spoločne so svojimi rodinnými príslušníkmi vybrali na spoločný výlet – na futbalový zájazd do Milána. Spoločne si tak vytvorili nové spomienky a zážitky. Vyvrcholením kat. U9 a U11 bolo zorganizovanie turnaja Black Dragon cup, ktorý sa uskutočnil 21. júna.

S koncom futbalovej sezóny 2024/2025 by sme sa ako tréneri nášho tímu chceli poďakovať všetkým, ktorí boli jej neoddeliteľnou súčasťou – našim hráčom, ich rodičom, ale i všetkým, ktorí nás počas roka podporovali. Sezóna nám pripomenula, že futbal nie je len o výsledkoch. Je o priateľstvách, zážitkoch, pohybe a o prekonávaní samých seba.

názov súťaže: Pripravka-U11-sk.B-ObFZ TT
Tabuľka po jarnej časti súťaže

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	Futbalová Škola Mládeže NutriAchievers Tomáša Vričana B	18	18	0	0	309 : 12	54
2	MTK Leopoldov	18	13	1	4	140 : 63	40
3	TJ Družstevník Chlebnica	18	11	0	7	90 : 62	33
4	TJ Slovan Červenik	18	10	3	5	89 : 47	33
5	OTJ – Banka	18	9	3	6	132 : 54	30
6	OFK – Drahovce	18	9	3	6	94 : 82	30
7	Telovýchovná jednota Veľké Kostolany	18	6	5	7	67 : 84	23
8	TJ Družstevník Šiladice	18	3	1	14	51 : 155	10
9	FC Slovan Hlohovec B	18	2	0	16	63 : 249	6
10	FK Súlekov	18	1	0	17	14 : 241	3

Pripravili J. Krilek a J. Hladký.

Do nového súťažného ročníka prihlásili rekordný počet družstiev

MTK Leopoldov do súťažného ročníka 2025/2026 prihlásilo doteraz najvyšší počet družstiev – leopoldovské farby bude reprezentovať šesť tímov až v deviatich súťažiach.

Dospelí nás budú reprezentovať v dvoch súťažiach. Prvou je VIII. liga-RUBBEX-ObFZ TT. Družstvo bolo priebežne dopĺňané „legionármi“, ale aj mladými, „ostaršenými“ dorastencami, ktorí pomohli nahradiť niekoľko dlhodobu zranených hráčov. Do novej sezóny prichádza niekoľko posíl a klub znovu očakáva zapájanie chlapcov z dorastu. Súťaž sa pre nás začala 9. 8. a na posledný zápas mužstvo nastúpi 1. 11.

Druhou súťažou je Bestrent cup (Pohár ObFZ Trnava). Prvé kolo sa hralo ako hodový zápas 2. 8. Po výhre nad súperom z Modranky 3:1 naše družstvo postúpilo do druhého kola, kde si vo Vrbovom 29. 8. zmeralo sily s domácim béčkom. Po výhre 3:2 naši muži postúpili do ďalšieho kola.

Starší dorast (U19). Názov súťaže V. liga-TAVOS-U19-ObFZ TT. Družstvo sa buduje odznova, pretože viacero stabilných hráčov odišlo na hostovanie do okolitých klubov. Súťaž sa začala 9. 8. 2025 a jej jesenná časť potrvá do 8. 11.

Starší žiaci (U15). Názov súťaže V. liga-Žiaci-U15-ObFZ TT. Po dvoch rokoch sa opäť podarilo zložiť aj družstvo starších žiakov pod vedením trénera Tomáša Pekaroviča. Družstvo doplnili aj hráči zo Siladíc, Červeníka, Šulekova a Hlohovca. Sezóna pre nich sa začína až zápasom v posledný augustový deň a jesennú časť ukončia 8. 11.

Mladší žiaci (U13). Názov súťaže IV. liga-MŽ-U13-sk.B-ObFZ TT. Družstvo od novej sezóny vedie dvojica trénerov Ladislav Svitek a Marek Vančo. V tomto ročníku ide o spojené družstvo MTK Leopoldov a TJ Družstevník Siladice. Vystupovať bude pod hlavičkou MTK, tréningy aj všetky domáce zápasy sa odohrajú v Leopoldove. Súťažný ročník sa začal 16.8.2025 a jesenná časť bude ukončená 8. 11. derby zápasom v susednom Červeníku.

Prípravka (U11). Názov súťaže - Prípravka-U11-sk.B-ObFZ TT. Družstvo v novej sezóne pokračuje s rovnakým vedením a tím doplnili hráči z nižšej kategórie.

Mladší žiaci (U13) a prípravka (U11) sú prihlásené do APŠ MASTERS CUP ObFZ Trnava – každé družstvo vo svojej kategórii. Finálové zápasy každej kategórie sa odohrajú na štadióne Antona Malatinského v Trnave, čo je aj dobrá motivácia pre hráčov.

Prípravka (U9). Názov súťaže Prípravka-U9-sk.A-ObFZ TT. Družstvo je zložené s našich najmladších futbalistov a spojilo sa s družstvom U7. Hráčov povedie staronový tréner Rastislav Nosál spoločne s Marošom Sýkorom. Vedenie klubu sa teší z veľkého záujmu detí o futbal – aktuálne má táto prípravka k dispozícii takmer 30 aktívnych hráčov – a z podpory rodičov. Súťaž sa začala 23. 8. a jesenná časť sa skončí zápasom 1. 11.

(jk, jh)

VČERA, DNES A ZAJTRA (23)

Never nikomu!

Keď som v minulej úvahe *Rozhovor s umelou inteligenciou* konštatoval, že seniori – poberatelia dôchodku do 62 rokov – majú možnosť na železnici cestovať za 50 % ceny cestovného lístka, dopustil som sa chyby. Možno pramenila z rokmi naučenej predstavy o polovičnom cestovnom pre deti, vojakov a dôchodcov. Zmiatol som aj umelú inteligenciu. Navyše, ak som bol vtedy „rozhovorom“ s ňou nadšený, dnes musím použiť výrok kráľa Herodesa v skvelom britskom televíznom seriáli podľa románu Roberta Gravesa z prostredia Rímskej ríše Ja, Claudius, keď svojmu priateľovi Claudiovi hovorí: „Claudius, never nikomu!“

Aj keď som konštatoval, že už neplatí „littera scripta manet“, teda čo je napísané, platí“ netušil som, že aj umelá „inteligencia“ sa dá tak ľahko vmanévrovať do klamstva. Uvádzam teda opravu:

V prepravnom poriadku Železničnej spoločnosti Slovensko (ZSSK) sa nikde neuvádza, že poskytuje dôchodcom do 62 rokov 50-percentnú zľavu z cestovného, ako som to uviedol v úvahe *Rozhovor s umelou inteligenciou*. Dôchodcovia až do veku 70+ rokov sa u ZSSK buď zaregistrujú a môžu si potom uplatňovať zľavu 100 %, alebo sa nezaregistrujú a platia plné cestovné. A platia ho v rýchlikoch a expresoch aj zaregistrovaní dôchodcovia, ak je v týchto vlakoch limit na bezplatnú prepravu vyčerpaný. V tomto prípade si však seniori a seniorky 70+ môžu na základe preukazu uplatniť symbolické cestovné 0,15 centov za každých začatých 50 km jazdy a budú môcť cestovať aj rýchlikmi a vlakmi vyššej kategórie. S asistenciou pomätenej umelej „inteligencie“ som teda uviedol blud o päťdesiatpercentnej zľave pre dôchodcov do 62 rokov. Z informácií ZSSK vyplýva, že aj oni môžu mať zľavu 100 %, ak sa u dopravcu zaregistrujú – vyplnia registračný formulár, predložia aktuálnu

fotografiu, a ako čerešničku na torte – aj potvrdenie o poberaní dôchodku, ktoré nesmie byť staršie ako tri mesiace. ZSSK síce zrušila povinnosť „zakupovania“ nezmyselných nulových cestovných lístkov v osobných vlakoch (Os) a regionálnych expresoch (REX), ale nepochopiteľne zrušila aj možnosť zakúpiť si lístok v staničnej pokladnici bez pokuty (!!!) 1,- €. Kulantne nazvanú pokutu – „servisný poplatok“ neplatí „registrovaný dôchodca“, ak si kupuje a dostane nulový lístok na rýchlik. Ak je limit voľných lístkov pre daný rýchlik vyčerpaný a chce alebo musí daným vlakom cestovať, platí plné cestovné aj s pokutou. Pravda, ak taká pokladnica na stanici existuje. Alebo ak existuje, či nie je v čase očakávaného príchodu vlaku zatvorená.

Keď si lístok nekúpite elektronicky a na stanici nie je pokladnica, alebo je zatvorená, musíte si lístok (ak nechcete byť čiernym pasažierom) kúpiť u vlakvedúceho. Nielenže však musíte zaplatiť ako pokutu tri eurá navyše a pritom priam donebavolajúco paradoxne za to, že vám **železnica neposkytuje možnosť kúpiť si lístok tam, kde je to najlogickejšie, teda na stanici.** Vy musíte navyše po tom vlakvedúcom sami aktívne snoriť po celom vlaku!!!

Vôbec nie je podstatné, že tie „príplatky-pokuty“ nemusia platiť dôchodcovia s preukázkou svojho dôchodcovstva. Ak však musí takýto človek, postihnutý vekom, cestovať rýchlikom, v ktorom je vyčerpaný limit na prepravu neplatiacich cestujúcich (povedzme žiakov) a internet je pre mnohých tvrdý oriešok, prípadne túto život nielen uľahčujúcu, ale aj komplikujúcu vymoženosť nemajú, alebo »nemajú za čo mať«, zaplatia vo vlaku plné cestovné aj s pokutou 3 €. A môže sa stať aj to, že dôchodca nastúpi do rýchlika zo stanice so zavretou pokladnicou a až vo vlaku u vlakvedúceho zistí, že dôchodcovské miesta sú obsadené, takže musí zaplatiť plné cestovné aj s „príplatkom“-pokutou. *Deduško, vy nemáte tablet alebo „hladkací mobil“ s našou aplikáciou? No tak sedte doma...*

Perličkou je, že pri obsadení voľných miest v rýchlikoch a expresoch napríklad na trati Leopoldov – Trenčín nepremáva ani jediný Os alebo REX, kde by si dôchodca mohol uplatniť preukaz na stopercentnú zľavu...

Tvorcovia tohto železničného chaosu zrejme predpokladajú, že menej solventní dôchodcovia, pre ktorých je každá zľava vítaná, majú do smrti dosť času na to, aby posúvali termíny svojich ciest vlakom nie podľa svojich potrieb, ale podľa obsadenosti rýchlikov.

Pravda je však taká, že seniorom sa čas života kráti kozmickou rýchlosťou a na to, aby zápasili s idiociou tejto doby (presnejšie s idiociou ľudí v nej), je asi lepšie sedieť doma. A je takmer stopercentne isté, že sa práve s tým počíta. Oficiálne sa seniorom možnosť bezplatného cestovania, po ktorého zrušení už pár rokov volajú neseniori, nevezme, neoficiálne sa im však tzv. salámovou metódou skomplikuje (a tým znechutí) tak, že sa jej dobrovoľne zrieknu.

Ak som v minulom článku kulantne konštatoval, že nám vládnu najnevhodnejší spomedzi nás, musím aj tu uviesť opravu. Vládnu nám nekompetentní hlupáci...

Vojtech Moravčík

Škôlka spievala

Ešte na začiatku júna v našej materskej škole pod vedením pani učiteľky Zuzky Luhovej pripravili milé podujatie s názvom Spievajže si, spievaj – Škôlka spieva. Slávnostne vyzdobený altánok na dvore uvítal vystúpenie dvanástich smelých vyfešákovanych speváčok a spevákov. Zodpovedne sa pripravili, niektorí zaspievali detské, niektorí ľudové pesničky, krásne im to spievalo. Všetci boli odmenení darčekom a veľkým potleskom obecnstva – detičkami všetkých tried, prišli i niektorí rodičia. V rámci vzájomnej spolupráce sme sa aj my z Klubu slovenského folklóru Mestečko na tomto milom podujatí zúčastnili. Teší nás, že aj ľudová pieseň má miesto v srdiečkach našich mestečských škôlkarov, možno raz našich nasledovníkov.

(es)

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Bielý: **Gorazd Kollárik**

Čierny: **WCM Karin Novomeská**

Turnaj: Slovakia Open „B“ Piešťany 2025

Miesto a dátum: Piešťany 11. 7. 2025

Otvorenie: Caro-Kannova obrana (B19)

Na *Kúpeľnom ostrove* v Piešťanoch sa od 8. 7. do 16. 7. 2025 uskutočnil šachový festival s dotáciou 30 000 eur prevažne od sponzorov podujatia, ktorý v sebe zahŕňal štyri súčasne idúce šachové turnaje: Majstrovstvo Slovenska mužov a žien v dvoch uzatvorených turnajoch po desiatich účastníkoch a dva otvorené turnaje v kategórii A a B. Celkový počet šachistov a šachistiek z deviatich krajín bol 173 vo vekovom rozpätí od 8 do vyše 80 rokov z Európy, Ázie, ale aj USA. Zo zahraničných hostov najpočetnejšie zastúpenie mala India. Pri otvorení festivalu sa hrala hymna Slovenskej republiky a niekoľko povzbudivých viet pre prítomných okrem zástupcu SŠZ povedal aj riaditeľ kúpeľov. Hralo sa vo veľkej tanečnej sále Balnea Palace aj s klimatizáciou, lebo vonku bolo poriadne dusno. Dusno na šachovniciach si už robili medzi sebou šachisti i šachistky navzájom. Kto chcel, mohol sa

na ostrov dať priviesť *Piešťanským expresom* - vláčikom - až priamo pred hraciu miestnosť. Na záver boli odmenení víťazi podľa jednotlivých skupín a kategórií v prítomnosti aj zástupkyne Ministerstva športu a cestovného ruchu. Každý zúčastnený dostal *Účastnícky diplom*, ktorý si môže dať zarámovať a zavesiť doma na stenu ako spomienku na deväť dní prežitých v príjemnom prostredí svetoznámeho kúpeľného mesta. Využil som prítomnosť šachového veľmajstra Ľubomíra Ftáčnika a daroval mu *Leopoldov* č. 4-5/2023, kde našiel komentovanú svoju partiu zo simultánnej hry v Hlohovci r. 1989 proti Leopoldovčanovi Branislavovi Krajčovičovi zo Sládkovičovej ulice, ktorý mu dal krásny mat. Tiež som mal pripravené č. 5/2024 pre mladú Turkménsku šachistku, s ktorou som hral pred rokom, ale nepricestovala, hoci bola prihlásená. Jedného bratislavského zberateľa šachovej literatúry (prítomnému ako divákovi), som potešil č. 6/2024, lebo vtedy som pri sebe ani iné číslo nemal. Takýmto spôsobom sa snažím robiť reklamu nielen časopisu, ale aj nášmu malému mestu. Ak cestujem na nejakú šachovú súťaž, tak vždy mám so sebou niekoľko čísel leopoldovského časopisu na podarovanie známym i neznámym priateľom, ktorých takýto darček prekvapí, ale súčasne aj poteší.

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Jc3 d:e4 4.J:e4 Sf5 5.Jg3 Sg6

6.h4 (6.Jf3 Jd7 7.Sd3 Jgf6 8.0-0 e6 9.Ve1 Se7 10.c4 0-0 11.S:g6 h:g6 12.Sf4 Ve8 13.Dc2 c5 14.Vad1 c:d4 15.J:d4 Sb4 Najdorf vs. Kotov, TK Neuhausen -

Zurich 1953; 6.Jh3 e6 7.Jf4 Sd6 8.c3 Jf6 9.h4 Dc7 10.h5 S:f4 11.S:f4 D:f4 12.h:g6 f:g6 Dd2 D:d2+ 14.K:d2 Jbd7 15.Vae1 Kf7 Boleslavskij vs. Petrosian, TK Neuhausen - Zurich 1953)

6. - h6 7.Jf3 Jd7 8.h5 Sh7 9.Sd3 S:d3 10.D:d3 e6 (10. - Dc7 11.Sd2 Jgf6 12.0-0-0 e6 13.Je4 Vd8 14.J:f6+ J:f6 15.De2 c5 Karpov vs. Seirawan, 32. ŠO Luzern 1982; 10. - Jgf6 11.Sf4 e6 12.0-0-0 Se7 13.Je4 J:e4 14.D:e4 Jf6 15.Dd3 Da5 Akopian vs. Bareev, Francúzsko 2003)

11.Sf4 (11.Sd2 Dc7 12.0-0-0 Jgf6 13.Je4 0-0-0 14.g3 J:e4 15.D:e4 Se7 16.Kb1 Vhe8 17.De2 Sd6 18.Vhe1 Ve7 19.c4 c5 20.Sc3 Jf6 Kasparov vs. Vukič, Skara 1980; 11. - c5 12.0-0-0 Jc6 13.Db3 Db6 14.Se3 D:b3 15.a:b3 c:d4 16.J:d4 J:d4 17.S:d4 Sd6 Agnos vs. Atalik, Grécko 1998) **11. - Da5+ 12.Sd2 Sb4** (12. - Dc7 13.0-0-0 Jgf6 14.Je4 0-0-0 15.g3 Jc5 16.J:c5 S:c5 17.c4 Sd6 18.Sc3 Kb8 19.De2 Ka8 20.Kb1 b5 Sax vs. Karpov, Haninge 1990) **13.a3 S:d2+**

14.J:d2 (14.D:d2 D:d2 15.J:d2 Vc8 16.Jc4 Vc7 17.0-0-0 Jgf6 18.f4 b5 19.Je5 0-0 Vd2 Ve8 =) **14. - Jgf6 15.0-0-0 0-0 16.Jde4** (16.Jge4!? Vad8 17.Kb1 Dc7 18.Df3 e5 19.d:e5 D:e5 20.Jg3 Jc6 21.Jde4 J:e4 22.D:e4 Db5 23.V:d8 V:d8 34.De7 Vd7 25.De8+ Kh7 =) **16. - b5**

17.Dc3 (17.J:f6 J:f6 18.Je4 J:e4 19.D:e4 Vfd8 20.D:c6 Vac8 21.De4 b4 22.Vh3 Vc4 23.Ve3 Db5 24.a:b4 D:b4 25.g3 Vc:d4 =) **17. - Dc7 18.J:f6+ J:f6 19.Vh4 a5 20.Je4 J:e4 21.V:e4 b4 22.Dc5** (22.Dg3! D:g3 23.f:g3 Vfd8 24.Vd3 Vd5 25.g4 Vad8 26.Kd2 Kf8 27.a:b4 a:b4 =; 22.a:b4?! a:b4 23.Dg3 Dd8 24.Vg4 Kh8 25.Vd3 Va1+ 26.Kd2 Vg8 27.Df4 Va5 28.Ke2 Dd7 29.Df3 Va1 30.b3 Vga8 =/+)

22. - b:a3 23.b:a3?! Vfb8 24.Vd3 (24.De5 De7 25.Dc5 Df6 26.De5 De7 27.Dc5 Dd7 28.Ve5 Vb5 29.Dc3 Vab8 30.g3 Vd5 =/+)

24. - Vb5! 25.Dc3 V:h5 26.Vg3 Pozri diagram! (26.Vg4 Vh1+ 27.Vd1 V:d1+ 28.K:d1 Vd8 29.Ke2 Vd5 30.De3 h5 31.Vg5 a4 32.Ve5 Db6 33.Dc3 g6 34.g3 Kg7 35.V:d5 c:d5 -/+)

26. - Vg5? 27.V:g5 h:g5 28.Ve5 g4 29.g3 a4 30.Vc5 Va6 31.d5 e:d5 32.V:d5 De7 33.Ve5 Dd8 34.De3 Va8 35.De4

Dd7 36.Ve7 Dc8 37.Dc4 Df8 38.Ve3 (38.D:c6!? Vc8 39.Dd7 Vd8 40.Da7 g6 41.De3 Kh7 42.De5 Vd5 43.D:d5 De7 =) **38. - Dd6 39.D:g4 Df6 40.Df3 Da1+ 41.Kd2 Vd8+ 42.Vd3 Ve8 43.Ve3 Dd4+ 44.Vd3 De5 45.Ve3 Da5+ 46.Kc1 Vd8 47.De2 Dg5 ½ : ½**.

Vo 4. kole mi počítačový program vybral 15-ročnú súperku (vekový rozdiel medzi nami bol takmer 60 rokov), ktorej pred menom píšu na turnajoch skrátenejší šachový titul WCM, čo znamená kandidát majstra v ženskej kategórii (s ratingom takmer 2000, keď získala v turnaji 5,5 bodu, hoci hrala o kolo menej), ktorá sa bránila proti dvojskoku môjho pešiaka pred kráľom Caro-Kannovou obranou, čo nebolo pre mňa prekvapením, lebo ju má už určitú dobu trvalo vo svojom repertoári, a preto prvých dvanásť tahov sme odohrali v rýchlom tempe. Biela využila rošády na opačné strany a na dámskom krídle začala nebojácne postupovať pešiakmi proti krytu môjho kráľa. V 13. ťahu som mohol skúsiť potiahnuť iným pešiakom a následne po ústupe čierneho strelca hrať 14.c4 (13.c3!? Se7 14.c4 Sb4?! 15.Je4! Jgf6 16.Jd6+ Ke7 17.c5 S:d2+ 18.J:d2 b6 19.0-0 b:c5 20.J2c4 Dc7 +/=). O desať tahov neskôr bolo lepšie brať pešiaka a3 dámou: 23.D:a3!? Vfb8 24.Dg3 D:g3 25.f:g3 Vb4 23.g4 Vab8 27.Ve5 V8b5 28.V:b5 V:b5 29.Ve1 Kf8 30.Ve4 Ke7, lebo po 23.b:a3 bola moja mladá protihráčka vo výhode, keď mi zobrala pešiaka h5 vežou. Našťastie pre mňa sa mi ihneď revanšovala v komplikovanom postavení zobrazenom na diagrame chybou 26. - Vg5 (pravdepodobne zapracovala šachová psychológia, keď sa zlakla môjho tlaku na slabé pole g7 oboma vežami a dámou po otvorení uhlopriečky a1 - h8), hoci výhodu mohla mať po: 26. - Vh1+! 27.Kd2 Vd8 28.Ke2 Vd5 29.Veg4 g6 30.Dd3 Vf5 31.Vf3 Dd7 32.Kd2 Dd5 33.c4 Dd7 34.Vgg3 V:f3 35.V:f3 Dd8 (alebo 26. - Vd8! 27.Veg4 Vh1+ 28.Kd2 g5 29.Ve4 Db6 30.Vge3 Vh2 31.Ke2 V:g2 32.Kf1 Vh2 33.Kg1 Vh5 - /+) atď. Po ťahu 29. - a4 bola pozícia už vyrovnaná. Môj návrh na remízu Karin neprijala, ale opačne mi ju navrhla v 47. ťahu, a tak po asi štyroch hodinách hry sa duel skončil zmierlivo, keď mohol ešte pokračovať ďalej napr. s variantom: 48.f4 Dc5 49.Ve8+ V:e8 50.D:e8+ Kh7 51.De4+ f5 52.D:a4 De3+ 53.Kb2 D:g3 54.Db4 g5 55.Db7+ Kg8 56.Dc8+ Kg7 57.Dc7+ Kg6 58.D:c6+ Kh5 59.De8+ Kg4 60.f:g5 K:g5 a s vyrovnaním.

ŠACHOVÉ OKIENKO

Prvýkrát sa v našej stálej šachovej rubrike predstavuje elektrotechnický inžinier - informatik **Juraj Šťastný** (* 13. 6. 1960). Narodil sa v Banskej Štiavnici, ale takmer celý život až doteraz prežil vo Zvolene. Cesty ako sa zoznámil s kráľovskou hrou sú rôznorodé. V jeho prípade impulz k tomu dal boj o majstra sveta v šachu r. 1972 v Reykjavíku na Islande medzi Borisom Spasským a Robertom Fischerom, kedy ho zaujala nielen takmer bezchybná hra amerického šampióna, ale aj jeho rôzne výstrelky, ktoré síce so šachom nemali nič spoločné, ale ľudí možno aj rozosmiali. Vo Zvolene sa Juraj prihlásil do šachového krúžku Jozefa Lindera (* 1926 - † 2009) zo Sliacha (pozri *Leopoldov* č. 1/2016), ktorý bol zaniietený organizátor rôznych šachových podujatí: Organizoval súťaže v praktickom šachu vo Zvolene a jeho okolí, duely Zvolen - Banská Bystrica na 50 a 100 šachovniciach a bol tiež dlhoročným hlavným organizátorom *Stredoškolských šachových hier v Martine*. Neskôr Juraja zaujala šachová rubrika v *Nedelnej Pravde* a počas svojho vysokoškolského štúdia navštevoval *Bratislavský krúžok kompozičného šachu*, ktorý v r. 1973 založil Bedřich Formánek (* 1933 - † 2023). Takýmto spôsobom sa dostal ku kompozičnému šachu, v ktorom sa skrýva nielen skladanie šachových skladiieb, ale aj ich riešenie. Svoju

prvotinu mal uverejnenú v šachovej rubrike *Nedeľnej Pravdy* r. 1973. Doposiaľ uverejnil 50 skladieb rôzneho žánru: dvojťažky (23), trojťažky (21), mnohotažky (3) a niekoľko ostatných skladieb. Viaceré boli v súťažiach rozhodcami aj ocenené; celkový počet rôznych vyznamenaní je 25 (z toho 10 cien). Okrem skladania vyvíjal v kompozičnom šachu aj iné aktivity: V rokoch 1986 – 1989 organizoval medzinárodné skladateľské súťaže *Caissa Zvolen* a rozhodoval v nich oddelenia trojtažiek. V tom istom období pripravil niekoľko riešiteľských súťaží vo svojom bydlisku. Od roku 2022 je v odbornom časopise PAT a MAT redaktor pre trojťažky.

Pri príležitosti 65. narodenín Jurajovi dodatočne želáme dobré zdravie, rodinnú pohodu, nech je šťastný, keď má také priezvisko a nech mu kompozičný šach aj naďalej prináša radosť a úspechy v rôznych súťažiach!

Z jeho skladateľskej tvorby sme pre našich riešiteľov vybrali trojťažku, ktorá v súťaži získala 2. čestné uznanie. V skladbe si treba všimnúť po úvodníku dva varianty vznikajúce po braniach: 1. - S:c3 a 1. - J:c3. Biely začne a dá mat najneskôr tretím ťahom! Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo odovzdajte na MsÚ v Leopoldove do 15. 10. 2025. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 80 bol vyžrebovaný Milan Srvrček z Vrútok. Blahoželáme!

Riešenie problému č. 80 (J. Gazoň): **1.Kg3! Kc2** (po iných ťahoch kráľa má strelec viac možností, napr. 1. - Kd2 2.Sc5 alebo 2.Sd4 Kd3 3.Sh8!) **2.Sc5! Kb3** (po 2. - Kd3 ide rýchlejšie 3.Sd6) **3.Sb6! Ka4 4.Sa7! Kb5 5.Sb8!** Toto je pointa: biely strelec sa dostal na diagonálu b8 - h2, čím (nepriamo) napadol čierneho pešiaka. Teraz už čierny nedokáže zvíťaziť a biely má viac možností, napríklad po 5. - Kc6 6.Kg2/Kh3/Kh4 atď. Zaujímavá je aj "geometria" kombinácie, keď čierny kráľ imituje pohyb bieleho strelca. Arménsky veľmajster v kompozičnom šachu Genrich Kasparian (* 1910 – † 1995) pri hodnotení tejto štúdie použil termíny *vyvíjajúca* a *cennosť*.

(GK)

Skladba č. 81

Juraj Šťastný

Šachové umenie 8/1987

2. čestné uznanie

Mat 3. ťahom (13 - 9)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 39. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 1818/2A, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: september 2025

Posledný zápas sezóny U12.

U7

Ivan Hegeduš po obdivuhodných 23 rokoch odovzdáva štafetu mladým.

U9

U11